

Rezime

Ovo istraživanje ima za cilj da ispita da li postoje razlike u stavovima prema pravima mađarske nacionalne manjine kod adolescenata uzrasta 17-19 godina (četvrti razred srednje škole) srpske i mađarske nacionalnosti. Uzorak je činilo 112 ispitanika oba pola i obe nacionalnosti. U istraživanju je korišćen konstruisani upitnik PMNM koji se bavi pitanjem prava mađarske nacionalne manjine u nekim aspektima slobode izražavanja maternjeg jezika, kulture i sredstava javnog informisanja sa posebnim akcentom na obrazovanje. Zadatak ispitanika je bio da odrede svoj stepen slaganja sa svakom od predloženih 14 tvrdnji (Likertova skala). Ovim istraživanjem je potvrđeno da postoji statistički značajna razlika u stavovima s obzirom na mesto stanovanja i nacionalnu pripadnost po pitanju prava mađarske nacionalne manjine u korist ispitanika iz Bečeja. Takođe, dobijeni rezultati pokazuju da su ispitanici čiji je nivo obrazovanja roditelja skromniji statistički značajno tolerantniji u odnosu na ispitanike čiji su roditelji obrazovaniji. Pol ispitanika se u ovom istraživanju pokazao kao nedovoljno značajna varijabla za utvrđivanje eventualne razlike u stavovima prema pravima mađara.

Ključne reči: prava, nacionalna manjina, mađari, ANOVA, t-test

Uvod

Pravna definicija glasi: "Nacionalna manjina u smislu zakona je svaka grupa državljana Savezne Republike Jugoslavije koja je po brojnosti dovoljno reprezentativna, iako predstavlja manjinu na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije, pripada nekoj od grupa stanovništva koje su u dugotrajnoj i čvrstoj vezi sa teritorijom Savezne Republike Jugoslavije i poseduje obeležja kao što su jezik, kultura, nacionalna ili etnička pripadnost, poreklo ili veroispovest, po kojima se razlikuje od većine stanovništva, i čiji se pripadnici odlikuju brigom da zajedno održavaju svoj zajednički identitet, uključujući kulturu, tradiciju, jezik ili religiju". (Službeni list SRJ, 2002).

Pravni položaj nacionalnih manjina

Poveljom o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama Srbije garantovani su ravnopravnost i jednakost građana bez obzira na nacionalnu pripadnost, religiju ili jezik, kao i ustavna sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, odnosno uzdržavanja od takvog činjenja. Ova povelja propisuje zabranu diskriminacije pripadnika nacionalnih manjina, nasilne asimilacije, izazivanja rasne, nacionalne i verske mržnje. Takođe, ovim dokumentom omogućena su posebna prava na očuvanje posebnosti, udruživanje, saradnju sa sunarodnicima u drugim državama, a države članice u obavezi su da unapređuju punu i efektivnu ravnopravnost i podstiču duh tolerancije. Za pravni položaj nacionalnih manjina u državnoj zajednici od najveće važnosti su odredbe Povelje o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama i odredbe Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, kojima se garantuju ne samo individualna, već i kolektivna prava nacionalnih manjina. Prema odredbama ovih dokumenata, kolektivna prava podrazumevaju da pripadnici nacionalnih manjina učestvuju u procesu odlučivanja, ili odlučuju o pitanjima koja su vezana za njihovu kulturu, obrazovanje, informisanje i upotrebu jezika i pisma u skladu sa zakonom. Radi ostvarivanja prava na samoupravu u oblasti kulture, obrazovanja, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma, pripadnici nacionalnih manjina mogu da izaberu nacionalne savete u skladu sa zakonom.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com